

Пояснювальна записка
до звіту про виконання Плану розвитку архівної справи за 2017 рік

1. Забезпечення збереженості та державний облік документів
Національного архівного фонду

1.1. Упродовж 2017 року в Харківській області, як і в попередні роки, певна увага приділялася питанням забезпечення збереженості архівних документів. У Державному архіві Харківської області (далі – Державний архів) здійснено складну реставрацію 47 076 аркушів справ дорадянського та радянського періоду (при запланованих 25500 аркушах) та 199,23 кв.м. планів, схем, карт.

1.2 Здійснювався ремонт документів на паперовій основі: загалом по області відремонтовано 15 696 аркушів справ.

1.3. Тривали роботи з оправлення та підшивки документів: у Державному архіві планові показники перевиконані майже втричі, в архівних установах низової ланки – виконані з незначним перевиконанням. В цілому по області оправлено та підшито 2 141 од. зб. фондів дорадянського та радянського періоду.

1.6. Проводилися роботи з картонування справ. В цілому по області упродовж звітнього періоду закартоновано 25 145 од. зб. при запланованих 13 727 од. зб.

1.7. Тривали роботи на виконання Плану заходів щодо здійснення контролю за наявністю, станом і рухом документів Національного архівного фонду (далі – НАФ) та таких, що підлягають включенню до нього, на 2015-2019 роки. В цілому по області упродовж 2017 року здійснено перевіряння наявності та фізичного стану 206 509 од. зб., замість запланованих 106 649 од.зб.; з яких перевірено у Державному архіві 170 167 од. зб. на паперовій основі. Перевиконання плану зумовлено його корегуванням, на виконання листа Укрдержархіву від 15.03.2016 № 01.3/776 відповідно до Закону «Про доступ до архівів репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991 років».

Архівними установами низової ланки перевірено 36 342 од.зб. документів НАФ.

1.8. Тривали робота із виявлення унікальних документів серед управлінської документації, у зв'язку з чим по області переглянуто 3 027 од. зб. управлінської документації при запланованих 2 538 од. зб., з яких 850 од. зб. дорадянського періоду Ф-3, Канцелярія харківського губернатора за 1807-1810 рр., та Ф-591, Земський начальник 5-ї дільниці Вовчанського повіту Харківської губернії, м. Вовчанськ Харківської губернії, за 1890-1910, 1913 рр. переглянуто Державним архівом, 2 177 од. зб. – архівними відділами РДА та міськрад області (унікальних серед них не виявлено).

1.9. Грошова оцінка унікальних документів не здійснювалася через їх відсутність за результатами робіт із виявлення унікальних документів.

1.10. На виконання умов договору від 16.11.2017 № 123/100/0000501, укладеного між Державним архівом та Акціонерним товариством «Українська

пожежно-страхова компанія», здійснено страхування 3 унікальних документів Державного архіву, що він зберігає.

2. Створення та розвиток науково-довідкового апарату до документів НАФ

2.1. У 2017 році Державним архівом описано 74 од.зб. управлінських документів та Колекції документів про учасників бойових дій на території інших держав у 1962-1989 роках; крім того - 50 од. обл. фотодокументів, 10 од. обл. фонодокументів, 23 од. обл. відеодокументів.

Архівним відділом Чугуївської РДА було заплановано описування 130 од.зб. управлінської документації, але цей вид роботи не був виконаний, у зв'язку зі скороченням штату.

2.2. За 2017 рік працівниками архіву вдосконалено 12 описів дорадянського періоду, що становить 1 297 од.зб. управлінської документації, а саме: Ф-3, оп. 14, Канцелярія Харківського губернатора за 1807 р.; Ф-419, оп. 1, Зміївський повітовий з'їзд земських начальників, м. Зміїв Харківської губернії, за 1900 р.; Ф-420, оп. 1, Ізюмський повітовий з'їзд земських начальників, м. Ізюм Харківської губернії, за 1900-1917 р.; Ф-487, оп. 1, Харківське губернське у міських справах присутствіє, м. Харків, за 1870-1879 рр. ; Ф-588, оп. 1, Земський начальник 2-ї дільниці Вовчанського повіту Харківської губернії, м. Вовчанськ Харківської губернії, за 1898, 1903, 1906-1907, 1909-1911 рр.; Ф-591, оп.1, 2, Земський начальник 5-ї дільниці Вовчанського повіту Харківської губернії, м. Вовчанськ Харківської губернії, за 1890-1910, 1913 рр.; Ф-598, оп. 1, Вовчанський з'їзд мирових посередників, м. Вовчанськ Харківської губернії, за 1862-1874 рр.; Ф-713, оп. 1, Земський начальник 3-ї дільниці Богодухівського повіту Харківської губернії, м. Богодухів Харківської губернії, за 1891 р.; Ф-714, оп. 1, Земський начальник 4-ї дільниці Валківського повіту Харківської губернії, с. Нова Водолага Харківської губернії, за 1896 р.; Ф-715, оп. 1, Земський начальник 2-ї дільниці Зміївського повіту Харківської губернії, с. Андріївка Зміївського повіту Харківської губернії, за 1891, 1911-1915, 1917-1919 рр.; Ф-966, оп. 1, Земський начальник 3-ї дільниці Валківського повіту Харківської губернії, м. Валки Харківської губернії, за 1910-1912 рр.

Удосконалено та перероблено описи управлінської документації в архівних відділах Балаклійської, Близнюківської та Краснокутської РДА – на 477 од. зб.

2.3. В цілому по області закаталогізовано 876 од. зб. (при запланованих 747 од. зб.) та складено 3 549 картки на управлінську документацію (при плановому показнику по області 3 338).

У Державному архіві за 2017 рік тематично розроблений 1 управлінській фонд. Подокументно розроблено 186 од.зб. протоколів засідань сесій районних рад і протоколів засідань Виконавчого комітету Красноградської районної ради

депутатів трудящих (Р-4637, оп. 1) за 1943–1952 роки та складено 1 194 каталожні картки.

Поодиночно розроблено 11 од.зб. та складено 11 каталожних карток на документи фонду 6534, Колекція документів про учасників бойових дій на території інших держав у 1962-1989 роках (документи учасника бойових дій в Афганістані Олександра Олександровича Момота).

Всього розроблено 197 од.зб. та складено 1205 каталожних карток.

Також протягом звітнього періоду проводилась робота з каталогізації документів особового походження та нефондових документів. Складено 50 каталожних карток на документи особового походження, 50 каталожних карток на фотодокументи, 10 каталожних карток на фонодокументи та 23 каталожні картки на відеодокументи.

Каталожні картки на документи особового походження та нефондові документи індексовані, систематизовані та включені до відповідних каталогів.

Архівними установами низової ланки розроблено 679 од.зб. та складено 2193 каталожних карток.

Архівним відділом Краснокутської РДА розроблено 10 од.зб. та складено 10 каталожних карток на фонд особового походження.

3. Формування НАФ та експертиза цінності документів. Організація зберігання документів в архівних підрозділах підприємств, установ і організацій

3.1. За 2017 рік на постійне державне зберігання до Держархіву області від установ, підприємств та організацій, що перебувають у зоні комплектування архіву, надійшло 8 частин управлінських фондів: Державного архіву Харківської області за 2003 – 2004, 2006, 2012, 2014 роки; Прокуратури Харківської області за 2016 р.; Харківської обласної ради за 2001-2004 роки; Сільськогосподарської артілі «Ударник» Чугуївського району Харківської області за 1946-1949 роки; Колекція документів про учасників бойових дій на території інших держав у 1962-1989 роках (документи учасника бойових дій в Афганістані Олександра Олександровича Момота), Головного управління статистики у Харківській області, Відділи записів актів громадянського стану районних відділень Управління НКВС УРСР у Харківській області, Відділи записів актів громадянського стану районних відділень Управління НКВС УРСР у Харківській області Відділи записів актів громадянського стану міських відділень Управління НКВС УРСР у Харківській області.

Крім того, Держархів області прийняв на зберігання 1 частину фонду особового походження Р-6559, Ломакіна Геннадія Івановича, учасника бойових дій в Афганістані, заступника голови Харківської міської Спілки ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів) за 1985 – 2017 рр.

Всього за 2017 року взято на облік 1 193 од.зб. постійного зберігання на паперовій основі, з яких 1 123 од.зб. управлінської документації, 50 од.зб. особового походження та 20 од.зб. з особового складу.

За звітний період до архіву надійшли нефондові документи:

50 од.обл./ 50 од.зб. фотодокументів за 1984 рік;
10 од.обл./ 10 од.зб. фонових документів за 2015 рік;
23 од.обл./ 4 од.зб. відеодокументів за 2015 рік.

За 2017 рік архівними відділами РДА та міськрад було прийнято на державне зберігання 24 424 од. зб. управлінської документації (найбільші показники в архівних відділах Дворічанської, Первомайської, Лозівської, Красноградської РДА та Харківської міськради).

2 архівних відділи РДА та 1 міськрад (де не створено трудові архіви або створено, але не розпочали свою роботу) прийняли на зберігання 1 198 од. зб. документів з особового складу (Красноградської РДА (43) та Ізюмської (2), Лозівської (1153) міськрад).

Державним архівом та архівними відділами РДА план приймання документів НАФ перевиконано майже в 2 рази.

3.2.1.–3.2.2. Упродовж 2017 року на засіданнях експертно-перевірної комісії Державного архіву схвалено описів на управлінську документацію в кількості 45 355 од. зб.; погоджено описів справ з особового складу на 38 393 од. зб., 285 номенклатур справ, 11 інструкцій з діловодства; 16 положень про ЕК, 1 положення про архівний підрозділ та 4 положення про служби діловодства.

ЕК архівних відділів області на своїх засіданнях схвалили описи справ управлінської документації на 35 300 од. зб. (планові показники перевиконано у 3,5 рази), описи справ з особового складу на 25 080 од. зб. (плановий річний показник перевиконано більш ніж у 5 разів), 384 номенклатури справ, 36 інструкцій з діловодства, 130 положень про ЕК.

3.4. У 2017 році Державним архівом, з метою одержання власних надходжень, проводилося упорядкування документів управлінської документації постійного зберігання та документів з особового складу установ, підприємств й організацій. Упродовж звітнього року упорядковано на договірних засадах 1 260 од.зб. постійного зберігання та 2 349 од.зб. з особового складу 10 установ та організацій м. Харкова, а саме: Харківської обласної державної адміністрації, Головного управління Державної міграційної служби України у Харківській області, ТОВ «Харківський інститут бізнесу і менеджменту», КП «Тролейбусне депо №3», Харківський професійний ліцей машинобудування, ПрАТ «Харківський жировий комбінат», ДП «Харківська лісова науково-дослідна станція», Харківського національного університету будівництва та архітектури, ТОВ «Золотий Фенікс» та Департаменту екології та природних ресурсів харківської обласної державної адміністрації. На рахунок архіву у результаті упорядкування надійшло 165 106 гривень 01 коп.

Архівний відділ Золочівської РДА області провів на договірних засадах науково-технічне впорядкування управлінських документів постійного зберігання на 246 од.зб., документів з особового складу на 135 од.зб. (планові показники перевиконано майже в 3 рази).

3.5.1. Упродовж звітнього періоду Державним архівом перевіряння стану забезпечення збереженості документів НАФ архівних підрозділів та служб

діловодства установ, підприємств та організацій відповідно до діючого законодавства не здійснювалися.

Архівні відділи РДА та міськрад області, у зв'язку із заборонаю проведення перевірок контролюючими органами також не проводили перевіряння стану забезпечення збереженості документів НАФ, але в рамках вивчення стану роботи та надання методичної допомоги у складі робочих груп РДА та міськрад провели 23 комплексних, 78 тематичних та 20 контрольних перевірок.

3.5.2. Огляд забезпечення збереженості Державним архівом та архівними відділами РДА та міськрад області у 2017 році не проводився.

3.5.3. З метою підвищення фахового рівня співробітників, які працюють з документами на підприємствах, в установах та організаціях, Державний архів у січні-вересні провів 2 семінари з питань архівної справи та діловодства поза межами архіву. У роботі цих семінарів: на базі КП «Регіональний учбово-методичний центр охорони праці» та Навчального центру оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України (с. Ватутіне Нововодолазького району) взяли участь 58 слухачів. У жовтні 2017 року з метою підвищення фахового рівня працівників діловодних служб та архівних підрозділів установ, підприємств та організацій – джерел комплектування документами НАФ Державного архіву області на його базі проходив семінар із підвищення кваліфікації. У його роботі взяли участь 10 осіб.

Архівними відділами РДА та міськрад області проведено 88 семінарів з діловодними службами та архівними підрозділами установ з низки питань діючого законодавства архівної галузі, організації експертизи цінності документів в установі, забезпечення збереженості документів НАФ, вимог до складання Інструкції з ведення діловодства в органах місцевого самоврядування, складання номенклатур справ тощо. В семінарах взяли участь 2 244 слухачі.

Працівники архівних відділів РДА та міськрад області також залучалися до проведення 37 семінарів із підвищення кваліфікації працівників діловодної, експертних та архівних служб установ, підприємств та організацій.

4. Використання інформації документів Національного архівного фонду

4.1. Упродовж звітнього періоду в Державному архіві підготовлено 5 інформаційних листів із повідомленнями про відомості, виявлені в документах та друкованих виданнях держархіву області, про харків'ян – учасників Революції Гідності та Свободи, про Голодомор 1932-1933 років, за воєнною тематикою. Такі листи, зокрема, надіслано Головному управлінню освіти та науки Харківської обласної державної адміністрації, Департаменту освіти Харківської міської ради, 9 районним відділам освіти м. Харкова.

Підготовлені 2 тематичні добірки документів «Про масові політичні репресії 1937-1938 рр. на території Харківської області» та «З історії Голодомору 1932-1933 рр. на Харківщині, які були надіслані на адресу Державної архівної служби України.

Архівними відділами РДА та міськрад області підготовлено 41 документ з ініціативного інформування.

4.2. До Державного архіву Харківської області у звітному періоді надійшло 940 запитів соціально-правового характеру: від громадян України – 694; від іноземних громадян – 246. З них виконано 842 (435 – з позитивним результатом, 82 – з рекомендацією звернутися за місцем знаходження документів); тематичних – 315, з яких виконано 296 (115 – із позитивним результатом, 48 – із рекомендацією звернутися за місцем знаходження документів); 2590 запитів за актами цивільного стану; 250 запитів генеалогічного плану.

На особистому прийомі у столі довідок прийнято 2 590 звернень, інші надіслано поштою.

До архівних установ низової ланки надійшло та виконано 3 205 тематичних запитів, виконано з позитивним результатом 2 304 запитів, з рекомендацією звернутися за місцем знаходження документів — 110; надійшло та виконано 9 275 запитів соціально-правового характеру (у тому числі 2 151 — майнових), з позитивним результатом — 8 291 (у тому числі 2 131 — майнових), з рекомендацією звернутися за місцем знаходження документів — 334 (у тому числі 7 — майнових).

По області кількість звернень від громадян, розглянутих на особистому прийомі, сягнула 6 490.

4.3. Державним архівом Харківської області підготовлено та проведено 18 виставок архівних документів із різних тем (замість запланованих 15-ти); додатково проведено 1 on-line виставка - «Латиші на Харківщині» та 2 виставки архівних документів та друкованих видань «Афганістан живе в моєй душі» і «З історії архівної справи на Харківщині» (До 100-річчя створення системи архівних установ в Україні).

Державними архівними установами низової ланки підготовлено та проведено 57 виставок архівних документів із різних тем.

Тривала співпраця із засобами масової інформації. Загалом по області місцевими архівними установами підготовлено 5 радіопередач, 5 телепередач та 58 публікацій у пресі.

4.4. В державних архівних установах області протягом 2017 року працювали 628 користувачів, з яких 620 – громадяни України, 8 – іноземні громадяни. Загальна кількість справ, виданих користувачам, становила 12 318 од. зб.

5. Зміцнення матеріально-технічної бази архівів, їх охоронної і пожежної безпеки

Певна увага протягом звітнього року приділялася питанням зміцнення матеріально-технічної бази місцевих архівних установ області.

5.1. Було заплановано роботу з виконання пункту 4 доручення Президента України від 19.10.2012 № 1-1/2831 щодо віднайдення можливості будівництва окремої будівлі для розміщення Державного архіву. Але роботи не проводились в зв'язку з недостатнім фінансуванням. Пошук не бюджетних шляхів фінансування результатів не дав.

У звітному році переїхали до інших будівель архівні відділи: Великобурлуцької РДА (95 м²) та Дергачівської РДА (139,15 м²).

Додатково отримано приміщення архівними відділами Дворічанської РДА (42 м²), Чугуївської РДА (30 м²), Куп'янської міськради (25,4 м²), Харківської міськради (728,3 м²).

5.2. За Програмою розвитку архівної справи на 2017-2021 роки, затвердженої рішенням ІХ сесії VII скликання Харківської обласної ради від 23 лютого 2017 року проведено капітальний ремонт на площі 2091,8 м² в будівлі по вул. Мироносицька, 41 (заміна вхідних дверей та 36 вікон на металопластикові, ремонт фасадної частини будівлі (утеплення стін, зміцнення фундаменту, модернізація навісу над головним входом до будівлі).

З метою покращення умов зберігання документів було заплановано ремонт 1 приміщення (архівосховища) загальною площею 60 кв.м. в Архівному відділі Зміївської РДА. Але у вищевказаному відділі проведено капітальний ремонт стелі площею 67 м² в архівосховищі із заміною електропроводки та світильників на суму 66,75 тис.грн.

Також позапланово проведено ремонт приміщень у 6 архівних відділах РДА та міськрад, а саме: в Архівному відділі Дворічанської РДА проведено поточний ремонт архівосховища площею 42 м² на суму 81,7 тис.грн., в Архівному відділі Дергачівської РДА проведено поточний ремонт архівосховища площею 120,15 м², в Архівному відділі Красноградської РДА проведено косметичний ремонт в архівосховищі, робочій та допоміжній кімнатах, загальною площею 106,8 м² (пофарбування обладнання, заміна замків, заміна вікон на металопластикові, встановлення на вікна ґрат та жалюзі, в Архівному відділі Куп'янської міськради виконано капітальний ремонт покрівлі приміщень архіву площею 160 м² покрівельними мембранами з ПВХ, в Архівному відділі Харківської міськради проведено поточний ремонт архівосховища площею 728,3 м², в Архівному відділі Чугуївської міськради проведено поточний ремонт приміщень загальною площею 79,37 м².

5.3. Збільшення стелажного обладнання у 2017 році не планувалося, але в стелажне обладнання збільшилося у 3-х архівних відділах на 280 пог. метри: в Архівному відділі Великобурлуцької РДА - на 122 пог. м. стелажів, в Архівному відділі Чугуївської РДА — на 96 пог. м., в Архівному відділі Харківської міськради — на 62 пог. м.

5.4. У звітному році встановлення пожежної та охоронної сигналізацій не планувалось, але в архівосховищах та робочій кімнаті Архівного відділу Харківської міськради встановили пожежну сигналізацію.

5.5 У звітному періоді ремонт охоронної та пожежної сигналізацій не планувалося. Але в Архівному відділі Чугуївської міськради проведено ремонт охоронної та пожежної сигналізацій.

**Заступник директора
Державного архіву Харківської області**

Є.О.Куш

26.12.2017

Гнезділо 715 73 15
Панасенко 715 73 15